

Onderwerp: Kaderbrief FUMO 2019-2023, Ontwerpbegroting FUMO 2019 en Begrotingswijziging FUMO 2018

Jaar/nummer: 2018/25

In behandeling bij: Wethouder Hoekstra - Sikkema

Voorstel

- a. Kennis te nemen van de kaderbrief 2019-2023, de ontwerpbegroting FUMO 2019 en de begrotingswijziging 2018.
- b. In te stemmen met het indienen van een zienswijze.
- c. Deze zienswijze in te dienen bij de FUMO.

De zienswijze luidt:

De gemeenteraad van Terschelling:

1. kan zich vinden in de nieuwe vorm van de begroting van de FUMO. Wij begrijpen ook dat er geïnvesteerd moet worden in de FUMO om de resultaten te verbeteren. De gemeenteraad van Terschelling dringt er wel op aan dat het Algemeen Bestuur van de FUMO haar leden er op aan moet spreken, dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor deze situatie. Het kan niet zo zijn dat iedereen meer moet gaan betalen, omdat een deel van de leden niet voldoet aan de huidige regelgeving.
2. kan zich niet vinden in de berekening voor de BRIKS-taken. Deze omvang moet met zeker 1500 uren verminderd worden. Voor een omgevingsvergunning is gemiddeld 20 uren nodig om te komen tot een besluit.
3. kantoorruimte met toebehoren en een auto ter beschikking stelt aan de medewerker van de FUMO op Terschelling. De gemeenteraad stelt een compensatie voor deze middelen van € 7500 voor.

Samenvatting

Het dagelijks bestuur van de FUMO (hierna: DB FUMO) heeft in haar vergadering van 14 maart 2018 de Kaderbrief FUMO 2019-2023 (hierna: Kaderbrief), de Ontwerpbegroting FUMO 2019 en de Begrotingswijziging FUMO 2018 vastgesteld. Op grond van artikel 28 van de GR FUMO wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de ontwerpbegroting en de begrotingswijziging.

Toelichting

Kaderbrief

De begrotingscyclus is gewijzigd. Voorheen bestond de cyclus uit een begroting, een voorgangsrapportage en de jaarstukken. Nu is de cyclus uitgebreid met een kaderbrief. Met deze kaderbrief worden de deelnemers aan de FUMO meer betrokken bij de lange termijnontwikkeling van de FUMO, inclusief de financiële gevolgen. De kaderbrief is niet vastgesteld door het Algemeen Bestuur (hierna: AB). De brief staat daarom niet open voor een zienswijze, alleen voor die aspecten waar in de andere stukken naar de kaderbrief verwijzen.

Begrotingswijziging 2018

In de begrotingswijziging voor 2018 wordt verwezen naar de Kaderbrief van de FUMO, die nog niet is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Er wordt een begrotingswijziging voorgesteld van € 1.299.000. Zie bijlage 1. Voor Terschelling betekent dit een extra bijdrage van € 49.000. Dit zal meegenomen moeten worden in de kadernota van Terschelling.

Conceptbegroting 2019

De begroting kent een nieuwe opzet. De begroting is opgebouwd rondom het werk en de producten van de FUMO. De programma's zijn nu in die zin dan ook congruent met de organisatie van het werk van de FUMO. Voorheen bestond de begroting uit de programma's Basistaken en Aanvullende taken, die geen directe relatie hadden met de inhoud van het werk.

Programma toetsing en vergunningverlening

Voor Terschelling behandelt de FUMO vergunningaanvragen en meldingen op het gebied van Wabo inclusief bodem en BRIKS. Het is lastig om hier voldoende personeel voor te werven. Als gevolg daarvan wordt er veel personeel ingehuurd. De FUMO zet de komende jaren in om de verhouding vast/inhuur te verbeteren en daarmee de werkdruk op de afdeling te verlagen. Daarvoor is het ook nodig om de processen worden geüniformeerd en gestroomlijnd. Het effect daarvan is een grotere betrouwbaarheid, hogere kwaliteit, verlaging van het ziekteverzuim en kosten, verhoging van efficiëntie en effectiviteit. De samenwerking met de opdrachtgevers moet eveneens verbeterd worden. Hierdoor zullen wettelijke termijnen minder onder druk komen te staan. Naast de implementatie van het Besluit VTH vraagt de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet de aandacht. In 2019 wordt ingezet op de afronding van een werkbaar systeem voor sturing, monitoring, termijnbewaking en voortgangsrapportage. Ook wordt ingezet op leren werken conform uniforme kengetallen.

Programma toezicht en handhaving

Dit programma is grotendeels geschreven vanuit het milieutoezicht (Wabo en bodem). Voor Terschelling is er ook sprake van toezicht en handhaving op BRIKS. Dat onderdeel komt nauwelijks aan bod.

Voor toezicht geldt dat er verder wordt ingezet op risicogericht werken, alleen toezicht op de risico's die er toe doen. Er wordt eveneens gekeken of er vernieuwende vormen van controle mogelijk zijn, die beter bij risicogericht werken aansluiten. Ook de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) moet opgenomen worden in het Fryslân brede programma, waarmee de toepassing daarvoor door de FUMO beter kan plaatsvinden. In 2018 is sterk ingezet op een realistische programmering van de controles. Er zijn plannen opgesteld gebaseerd op de ervaring van de FUMO en andere RUD's. In 2019 wordt ingezet op monitoring van deze ontwikkelingen en bijgesteld waar nodig. Zo ontstaat een realistischere uitvoering, die de betrouwbaarheid van de cijfers vergroot.

Voor de milieutaken kan de FUMO ook een overzicht aanleveren wat er precies wordt uitgevoerd, welke controles er plaatsvinden, hoeveel uren dit kost en wat er dan is gebeurd. Voor de BRIKS-taken is dat niet het geval. Tot nu toe krijgt de gemeente geen inzicht in het aantal uren per vergunning en wat er precies is gebeurd aan verlening en toezicht.

Programma specialistisch advies

Specialistisch advies wordt op hoofdlijnen verstrekt op vijf terreinen, namelijk juridisch, geluid, externe veiligheid, bodem en lucht/geur. Voor een deel wordt dit

ingezet als onderdeel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Voor een ander deel wordt het rechtstreeks ingezet voor advisering en dienstverlening aan provincie en gemeenten (zijnde de plustaken). Daarnaast worden de ontwikkelingen en vernieuwingen binnen deze specialistische werkgebieden gevolgd en geïmplementeerd.

Programma bedrijfsvoering

Dit betreft alle ondersteunende activiteiten om de primaire processen te kunnen uitvoeren, de PIOFACH taken. Ook de strategische advisering en het accountmanagement is in dit programma gesitueerd. De afgelopen jaren is gebleken dat de huidige bezetting te krap is om alle taken goed uit te kunnen voeren. Ingezet wordt op uitbreiding van de formatie op deze taakgebieden. In het bedrijfsplan uit 2012 is bepaald dat de overhead, bestaande uit bedrijfsvoering, management en 2 fte coördinatietaken, maximaal 24% mag zijn. Na de uitbreiding stijgt dit percentage tot 22%. In 2019 wordt de ontwikkeling van kennis en kunde van medewerkers verder opgepakt. Het zaakstelsel Leefinformatiesysteem (LIS) zal dan ook goed ingevoerd zijn.

Kosten

Door loon- en prijsindexatie stijgen de kosten ca. € 430.000.

Loonkosten voor het primaire proces bestaan uit salariskosten en inhuur.

- De kosten stijgen door de aanpassing van de productiviteitsnorm van 1400 uur per fte naar 1280 uur in 2019, daarna weer verhoging naar 1340 uur. Voor de jaren 2018 t/m 2020 is een urennorm bepaald waarbij rekening is gehouden met een relatief hoog ziekteverzuim en een behoorlijke inzet op afdeling overstijgende projecten. De verwachting is namelijk dat de komende jaren nog veel inzet moet worden gepleegd (ook door medewerkers) aan projecten zoals besluit VTH, LIS en Omgevingswet. Uit een vergelijking met andere RUD's blijkt dat het aantal productieve uren schommelt tussen de 1.340 en 1.400 uur, waarbij ziekte% en omvang indirect productieve uren de knoppen zijn waaraan gedraaid kan worden. Het betreft hier de begrote urennorm. Uit gesprekken met andere omgevingsdiensten blijkt dat de gehanteerde begrotingsnorm meestal niet wordt gehaald. De werkelijke urenrealisatie ligt dus meestal lager. Het gemiddeld aantal gerealiseerde productieve uren over 2016 bedroeg voor de FUMO 1.215. Door meer actief en bewust te sturen op tijdschrijven is een norm van 1.265 uur oplopend tot 1.340 uur reëel.
- De kosten stijgen eveneens door de aanpassing van de normtijden in een nieuwe Fryske norm voor toetsing en vergunningverlening en specialistisch advies. Voor toezicht en handhaving geldt ook de nieuwe Fryske norm, maar daar is door het algemeen bestuur aangegeven dat vooralsnog het budget leidend is. De Fryske norm is in hoofdlijnen gebaseerd op een inschatting van de gemiddelde normtijd van een aanvraag of toets per categorie inrichting. Tevens is daarbij een inschatting gemaakt over de frequentie per categorie inrichting voor een vergunning of controle. Gebleken is dat de norm voor de behandeltijd en het aantal vergunningaanvragen/meldingen sterk afwijkt van de gehanteerde uitgangspunten. De norm voor vergunningverlening en toezicht is vergeleken met andere RUD's en meer in overeenstemming gebracht door de norm met 30% te verhogen.
- De aanpassing van de flexibele schil leidt tot verhoging. In 2018 was er nog sprake van 5%, voor de komende jaren is er sprake van 25% en vanaf 2021 is er gerekend met 15%. De planningswerkzaamheden van de coördinatoren zijn in 2019 geen declarabele uren meer, dit gaat om 700 uur per coördinator.

Vanaf 2019 wordt structureel rekening gehouden met extra opdrachten. De daarmee samenhangende loonkosten zijn als last meegenomen. De loonkosten voor management en bedrijfsvoering stijgen door inhuur op de PIOFACH taken.

Weerstandvermogen

Begin 2018 is een nota Weerstandvermogen en Risicomanagement met een geactualiseerde risico-inventarisatie opgesteld, waarin de uitgangspunten voor het bepalen van de noodzakelijk omvang van het weerstandsvermogen zijn aangegeven. Uit de risico-inventarisatie (bijlage 4 van de conceptbegroting) blijkt dat de FUMO een weerstandsvermogen nodig heeft van € 980.000. Aangezien de algemene reserve van de FUMO nihil is wordt het weerstandsvermogen in drie jaar opgebouwd, ingaande 2019 met € 327.000.

Door middel van het opstellen van een afzonderlijke Nota Weerstandvermogen en Risicomanagement wordt duidelijkheid over de uitgangspunten voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen en de beschikbare weerstandscapaciteit verkregen. Op basis van een risicoanalyse in relatie tot het weerstandsvermogen (de algemene reserve) wordt de toereikendheid van het weerstandsvermogen bepaald. Aangezien de FUMO ultimo 2017 geen weerstandsvermogen heeft wordt voorgesteld in drie jaar tijd een vermogen van voldoende omvang op te bouwen.

Baten

De deelnemersbijdrage stijgt met ruim € 1,7 miljoen. Een deel wordt veroorzaakt door de € 430.000 vanuit de loonkosten. Het resterende bedrag is een gevolg van nieuwe uitgangspunten. De deelnemersbijdrage wordt berekend op basis de basistaken en de plustaken. De bijdrage voor de basistaken is afhankelijk van het aantal inrichtingen. Dat staat redelijk vast. De bijdrage voor de plustaken wordt bepaald op basis van de afgesproken uren.

Voor Terschelling gaat het in 2019 om 7803 plusuren.

In de kaderbrief is aangegeven dat de wijze van financiering van basistaken en plustaken is gewijzigd. Basis is de bedrijvenlijst per gemeente als input voor de financiering. De wijziging heeft betrekking op de toerekening van de vaste lasten over de basistaken. Voor toezicht en handhaving wordt het bestaande budget aangehouden. Voor de invulling van de controlewerkzaamheden is het budget leidend.

Door de vaste lasten toe te rekenen aan de basistaken wordt voorkomen dat het uurtarief voor plustaken behoorlijk zou stijgen en het aantal plustaken vervolgens substantieel zou worden verminderd. Een dergelijke vermindering zou tot een afbouw van de FUMO leiden en tot frictiekosten, iets wat haaks staat op het streven om de FUMO op te bouwen tot een goede en gezonde dienstverlener voor de deelnemers.

Uiteindelijk betekent dit dat de uurtarieven voor de plustaken zijn verlaagd, waarbij nog wel een opslag van € 5,00 van toepassing is omdat het aantal uren op jaarbasis nog steeds kan variëren.

De basistaken zijn in omvang gehouden op het niveau exclusief overgang Besluit VTH. Dit betekent dat de vaste lasten aldus worden uitgesmeerd over een kleiner aantal productieve uren. Het Besluit VTH moet immers nog geïmplementeerd worden.

Samenvatting

De gemeente Terschelling gaat ten opzichte van 2018 34% meer betalen aan de FUMO. Dat is een forse stijging. De FUMO geeft aan dat deze stijging

noodzakelijk is om de FUMO haar werkzaamheden in de toekomst goed te kunnen laten uitvoeren. Op dit moment is de gemeente bezig om samen met de FUMO een pilot voor de plusuren (BRIKS) op te starten om in het kader van de Omgevingswet tot een betere dienstverlening te komen. Daarvoor is het ook van belang dat de FUMO haar werkzaamheden goed kan uitvoeren.

Voor Terschelling geldt dat de bijdrage € 609.875,00 gaat bedragen. Dit is volgens de nieuwe systematiek, waarbij voor basistaken de kostprijs per bedrijf is berekend en het uurtarief voor de plustaken is verlaagd. Het aantal plusuren voor Terschelling is wel met 3.000 verhoogd. Dat betekent een forse toename. De verdeling is uitgewerkt in bijlage 4.

Uurprijstarieven voor plustaken:

Omschrijving	Tariefgroep 1	Tariefgroep 2	Tariefgroep 3	Tariefgroep 4
Tarief 2018	61,00	75,30	87,50	101,00
Tarief 2019 variabel	52,00	65,00	75,00	86,00

Vanaf 2015 wordt voor plustaken met een gedifferentieerd uurtarief gewerkt. Er zijn vier uurtarieven, afhankelijk van het niveau van de taakuitvoering. In de oude berekeningssystematiek zou het bedrag ca. € 151.000 hoger uitvallen.

Voor Terschelling betekent het dat wij voor de BRIKS-taken nu € 462.000 zouden moeten betalen. Dat is fors meer dan wat in de begroting is opgenomen namelijk € 363.000. De stijging wordt voor een deel veroorzaakt door een toename van het aantal uren, maar dat betekent automatisch ook dat de FUMO ondertussen gemiddeld 26 uur kan doen over het afgeven van een omgevingsvergunning. Dat is meer dan de gemeente Terschelling zelf ooit heeft gedaan en het is zeker gemiddeld 12 tot 14 uur meer dan de landelijke norm. Dat is onacceptabel. Voorstel is om het gemiddelde aantal uren per omgevingsvergunning terug te brengen tot ongeveer 20 uren. Dat zou op basis van 275 aanvragen per jaar ongeveer 5500 uren opleveren en daarmee ook de prijs aan de FUMO terugbrengen tot € 357.500.

Zienswijze

De gemeente Terschelling gaat 34% meer betalen dan voorgaande jaren, maar door de wijziging in de financiering valt de stijging nog mee. Die 34% wordt mede veroorzaakt door het verhogen van het aantal uren van de BRIKS taken. Deze kunnen met zeker 1500 uren worden verminderd, waardoor de kosten voor BRIKS teruggebracht worden tot een acceptabel niveau.

Daarnaast is het zo dat de gemeente Terschelling de FUMO faciliteert in het beschikbaar hebben van een kantoorruimte voor de FUMO en het gebruik van een auto voor de toezichthouder. Hiervoor kan een compensatie van € 7500 op jaarbasis gevraagd worden.

Voorgesteld wordt om de volgende zienswijze in te dienen:

De gemeenteraad van Terschelling kan zich vinden in de nieuwe vorm van de begroting van de FUMO. Wij begrijpen ook dat er geïnvesteerd moet worden in de FUMO om de resultaten te verbeteren. De gemeenteraad van Terschelling dringt er wel op aan dat het Algemeen Bestuur van de FUMO haar leden er op aan moet spreken, dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor deze situatie. Het kan niet zo zijn dat iedereen meer moet gaan betalen, omdat een deel van de leden niet voldoet aan de huidige regelgeving.

De gemeenteraad van Terschelling kan zich niet vinden in de berekening voor de BRIKS-taken. Deze omvang moet met zeker 1500 uren verminderd worden. Voor een omgevingsvergunning is gemiddeld 20 uren nodig om te komen tot een besluit.

De gemeenteraad van Terschelling stelt kantoorruimte met toebehoren en een auto ter beschikking stelt aan de medewerker van de FUMO op Terschelling. De gemeenteraad stelt een compensatie voor deze middelen van € 7500 voor.

Advies van de raadscommissie

De meeste voorstellen worden eerst aan de raadscommissie voorgelegd. Na de behandeling vul je je voorstel aan met het advies van deze commissie.

Ter inzage liggende stukken

1. Begrotingswijziging 2018.
2. Conceptbegroting FUMO 2019.
3. Aanbiedingsbrief.
4. Specificatie gemeente Terschelling.

Datum behandeling in B&W + ondertekening

Terschelling, 22 mei 2018

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong,
secretaris/directeur

J.B. Wassink,
burgemeester